מהו דתימא וכו' ולא נמעול בעה"ב קמ"ל. כיון דאמר [1] טלו ודעתו של בעה"ב היינו שליחותיה ומעל: **מתני' דוסקמא.** טליקא דסני [2] שקורין טסק"א בלע"ז: **אע"פ שאמר בעה"ב לא היה בלבי.** שתבעה לי אותו ממקום שהכתת לי אלא מזה האחר בעל הבית מעל שהרי נעשית שליחותו דדברים שבלב שהוא אומר לא היה בלבי על זה אינן דברים: **לא [3] עשה שליחותו.** ממה שלוהו בעה"ב בעל הבית לא מעל דלא איתעבידא שליחותיה והס לא מעלו דלאו בני דעה נינהו אלא החנווני מעל לכשיוציא כשיתן אותה פרוטה לשום אדם דהשתא הוא משנה לה מקדש לחול כשמוציאה: **שלח.** פרוטה של הקדש ביד פקח וזכר בעה"ב שהיא של הקדש קודם שהגיעה ליד חנווני: **החנווני מעל.** [4] ולא בעה"ב ולא שליח [5] (דבעל הבית לא מעל דכיון דבעה"ב מזכר שהיא של הקדש שנעשה שליחותו איפטר ליה ממעילה דה"ל מזיד ומעילה איכא נהנתא אלא בשגגה דכתיב [6] ואמאה בשגגה מקדשי ה' ושליח נמי לא מעל שהרי עשה שליחותו אבל חנווני מעל לכשיוציא דהואיל ואינו יודע דשל הקדש היא הויא שגגה גבייה: **אלא ילד יעשה.** בעה"ב כשמזכר לו [7] שיוציא [8] החנווני מידי מעילה נוטל פרוטה של חולין ואומר כו' קודש שיוציאה החנווני: **גמ' הא לאו בני שליחות נינהו.** הני חש"ו ואמאי מעל בעל הבית [9] משיעשו שליחותו: **עשאום.** לחש"ו כמעטן של זיתים לתנן הזיתים מאימתי מקבלין טומאה משיזיעו זיעת המעטן שמחמת שמומחים במעטן בדוחק מתחממין ומזיעות טיפות שמן ובאותה זיעה ניחא ליה לבעה"ב משום דכבר מתחילין לכונסן כדי לסומטן בבד וכיון דניחא ליה בההיא זיעה הרי הן מוכשרין: **אבל לא זיעת הקופה.** אותה זיעה שמזיעין בקופה כשמלקטין אותן דההיא זיעה לא חשיבא ליה ולא ניחא ליה ולא מכשרא לקבל טומאה ומ"מ [10] האי זיעת המעטן דניחא ליה בגווה אמרינן דקעביד שליחותיה דבעה"ב אע"ג המעטן לאו בר [11] זיעה [12] הוא חשיבא הא זיעה ומכשרא לטומאה. [13] הא נמי חרש שוטה וקטן אע"ג דלאו בני דעה נינהו כי איתעבידא שליחותיה עליהן הואיל ומיחא ליה בגוויה אמר: **ורבי יוחנן אמר.** מהכא דתנן נתנו לעירוב ע"ג הקוף והוליכו וקתני ה"ז עירוב אלמא אע"ג דלא הוי בן דעת הואיל ואיתעבידא שליחותיה הוי עירוב הכי נמי גבי חש"ו: **ואע"ג דלא אידכר שליח.** לא מעל שליח אלא אלא חנווני: **ורמינהו נזכר בעה"ב ולא נזכר שליח השליח מעל.** דכיון שמזכר בעה"ב דה"ל מזיד פטור ממעילה אבל השליח דשוגג הוא מעל והיינו דאמר במס' חגיגה [יב:] האי דמעל השליח היינו כהרכין התלויין בשעורה דשליח עייל מאי עביד? הא לא עביד אלא שליחותיה דבעה"ב: **א"ר ששת מתני'.** היינו טעמא דחנווני לחודיה מעל שמזכרו שניהן בעה"ב ושליח והחנווני לא נזכר דשניהם הבעה"ב והשליח הוו להו מזידין ולכך לא מעלו אלא חנווני לחודיה דהוה שוגג: **מתני' נתן לו הכא לי בחציה.** כלי חרס שמדליקין בו את הנרות ובחציה פתילות: **והלך והכיה בכולה נרות או בכולה פתילות.** שניהם לא מעלו בעה"ב לא מעל אלא נעשה שליחותו והשליח נמי לא מעל שבדבר שאינה בו שליחותו לא היה בו אלא חצי פרוטה ואחר מעילה בחצי פרוטה: **או שאמר לו הכא לי כו'.** ה"ג שניהם לא מעלו משום טעמא דרישא: **אבל אם אמר לו הכא לי בחציה נרות ממקום פלוני וכו'.** השליח מעל שאינה [14] שליחות בפרוטה שלמה ומעל: **והלך אמר לו [15] הבא לי מן החלון [16] והביא לו (מן הדלוסקמא) מן הדלוסקמא והביא לו (מן החלון) ולא פירש לו אי זה חלון ואיזו דלוסקמא ולשם היו הרבה חלונות או הרבה [17] דלוסקמות אע"פ שאמר בעה"ב לא היה בלבי על זה אלא על זה פירוש לא היה דעתי על אותו חלון [18] כי אם על המחר מ"מ בעה"ב מעל שהרי נעשה שליחותו דדברים שבלב אינן דברים: הבא לי מן החלון והביא מן הדלוסקמא כו' שליח מעל.** פי' לכשיוציא בעה"ב [19] שהוא מסתמא גזבר [20] שהרי עדיין לא יצאו מרשות הקדש עד [21] שהוציאם: **שלח ביד חש"ו עשו שליחותו בעה"ב מעל.** [22] ובגמ' פריך הא לאו בני שליחות נינהו: **לא עשה שליחותו החנווני מעל.** לפי שהחש"ו אינן בני מעילה הלכך הקדש לא יצא לחולין עד שבאו ליד החנווני ויוציאם החנווני [23] ומעל החנווני נמי דקאמר לכשיוציא קאמר: **ביצד יעשה.** פי' כילד יעשה בעה"ב אלא ימעול החנווני: **הבא לי בחציה נרות.** נר הוא כור של כרזל או של חרס שמשימין בו שמן ופתילות [24] והלך והכיה לו בחציה נרות ובחציה פתילות [25]: **ושינה שהביא לו נרות ממקום פתילות ופתילות ממקום נרות השליח מעל.** שהרי שינה [26] מדעת בעה"ב שהלך לקנות נרות ממקום אחר אלא נלטווה: **והלך והביא לו בפרוטה אתרוג ובפרוטה רימון שניהם מעלו [27] ר' יהודה אומר בעה"ב לא מעל כו'.** בגמ' מפרש פלוגתייהו גבי חלוק וכה"ג פליגי באתרוג:

נתן לו דינר זהב. פי' שהוא כ"ד של כסף [28]: [29] **אמר ר' אלעזר עשאום במעטן.** פי' לכיון דניחא ליה לבעה"ב במאי דעביד חש"ו הוו ליה כשליח לתנן הזיתים מאימתי מקבלין טומאה משיזיעו זיעת המעטן מעטן הוא [30] שמשימין בו זיתים וזיעה קרי למוהל היולא מהן וקאמר בגמ' דמה שיזיעו במעטן חשיב משקה דהא ניחא ליה ולא [31] זיעות בקופה פי' דההוא לא חשיב משקה דלא ניחא ליה [32] כיון דהולך לאיבוד וש"ל לתמוה דאטו לא שמעינן מכמה דוכתין ההיא דרשא [33] יומן דומיא דכי יתן (ב"מ דף כב:) דכיון דניחא ליה אע"ג דאיבוד [34] לא חשיב משקה ולמה ליה לאתויי הך משנה ה"ל לאתויי נמי [35] בעודהו הטל עליו [36] ושמא התם איכא מעשה מיהא בידי שמים לכסי מיימי ההיא דזיעת הזיתים דממילא ודמיא לשלח ביד חרש דכממילא דמי כיון שאין בני שליחות: **נתנו על גבי הקוף והוליכו [או] ע"ג הפיל [והוליכו] ה"ז עירוב.** הקשה ר' אפריים דבפ' בכל מערבין (עירובין לא:) אמרינן אין זה עירוב [37] ותירץ דהתם מיירי שהקוף עלמו מניחו לשם עירוב אבל הכא מיירי שאמר לאדם ליטלו מעל גבי הקוף ומעל גבי [38] הגמל לכשיגיעו למקום [39] וימיתו לשם עירוב וקשה דאם כן לא מייתי הכא מידי כיון [40] דבר דעת הניחו לכך נראה דהכא מיירי [41] בעמד ורואהו שהפיל הניח הפת במקום הנתת עירוב ואמר [42] תיקני לי פת אלמא דמתעבד שליחותיה אע"ג דשליח הפיל לאו בר דעת הכי נמי חרש**

נתן לו הכא לי בחציה נרות או בכולה פתילות. שניהם לא מעלו בעה"ב לא מעל אלא נעשה שליחותו והשליח נמי לא מעל שבדבר שאינה בו שליחותו לא היה בו אלא חצי פרוטה ואין מעילה בחצי פרוטה: **אם אמר לו הכא לי כו'.** ה"ג שניהם לא מעלו משום טעמא דרישא: **אבל אם אמר לו הכא לי בחציה נרות ממקום פלוני וכו'.** השליח מעל שאינה [43] שליחות בפרוטה שלמה ומעל: **והלך אמר לו [44] הבא לי מן החלון [45] והביא לו (מן הדלוסקמא) מן הדלוסקמא והביא לו (מן החלון) ולא פירש לו אי זה חלון ואיזו דלוסקמא ולשם היו הרבה חלונות או הרבה [46] דלוסקמות אע"פ שאמר בעה"ב לא היה בלבי על זה אלא על זה פירוש לא היה דעתי על אותו חלון [47] כי אם על המחר מ"מ בעה"ב מעל שהרי נעשה שליחותו דדברים שבלב אינן דברים: הבא לי מן החלון והביא מן הדלוסקמא כו' שליח מעל.** פי' לכשיוציא בעה"ב [48] שהוא מסתמא גזבר [49] שהרי עדיין לא יצאו מרשות הקדש עד [50] שהוציאם: **שלח ביד חש"ו עשו שליחותו בעה"ב מעל.** [51] ובגמ' פריך הא לאו בני שליחות נינהו: **לא עשה שליחותו החנווני מעל.** לפי שהחש"ו אינן בני מעילה הלכך הקדש לא יצא לחולין עד שבאו ליד החנווני ויוציאם החנווני [52] ומעל החנווני נמי דקאמר לכשיוציא קאמר: **ביצד יעשה.** פי' כילד יעשה בעה"ב אלא ימעול החנווני: **הבא לי בחציה נרות.** נר הוא כור של כרזל או של חרס שמשימין בו שמן ופתילות [53] והלך והכיה לו בחציה נרות ובחציה פתילות [54]: **ושינה שהביא לו נרות ממקום פתילות ופתילות ממקום נרות השליח מעל.** שהרי שינה [55] מדעת בעה"ב שהלך לקנות נרות ממקום אחר אלא נלטווה: **והלך והביא לו בפרוטה אתרוג ובפרוטה רימון שניהם מעלו [56] ר' יהודה אומר בעה"ב לא מעל כו'.** בגמ' מפרש פלוגתייהו גבי חלוק וכה"ג פליגי באתרוג:

נתן לו דינר זהב. פי' שהוא כ"ד של כסף [57]: [58] **אמר ר' אלעזר עשאום במעטן.** פי' לכיון דניחא ליה לבעה"ב במאי דעביד חש"ו הוו ליה כשליח לתנן הזיתים מאימתי מקבלין טומאה משיזיעו זיעת המעטן מעטן הוא [59] שמשימין בו זיתים וזיעה קרי למוהל היולא מהן וקאמר בגמ' דמה שיזיעו במעטן חשיב משקה דהא ניחא ליה ולא [60] זיעות בקופה פי' דההוא לא חשיב משקה דלא ניחא ליה [61] כיון דהולך לאיבוד וש"ל לתמוה דאטו לא שמעינן מכמה דוכתין ההיא דרשא [62] יומן דומיא דכי יתן (ב"מ דף כב:) דכיון דניחא ליה אע"ג דאיבוד [63] לא חשיב משקה ולמה ליה לאתויי הך משנה ה"ל לאתויי נמי [64] בעודהו הטל עליו [65] ושמא התם איכא מעשה מיהא בידי שמים לכסי מיימי ההיא דזיעת הזיתים דממילא ודמיא לשלח ביד חרש דכממילא דמי

נתנו על גבי הקוף והוליכו [או] ע"ג הפיל [והוליכו] ה"ז עירוב. הקשה ר' אפריים דבפ' בכל מערבין (עירובין לא:) אמרינן אין זה עירוב [66] ותירץ דהתם מיירי שהקוף עלמו מניחו לשם עירוב אבל הכא מיירי שאמר לאדם ליטלו מעל גבי הקוף ומעל גבי [67] הגמל לכשיגיעו למקום [68] וימיתו לשם עירוב וקשה דאם כן לא מייתי הכא מידי כיון [69] דבר דעת הניחו לכך נראה דהכא מיירי [70] בעמד ורואהו שהפיל הניח הפת במקום הנתת עירוב ואמר [71] תיקני לי פת אלמא דמתעבד שליחותיה אע"ג דשליח הפיל לאו בר דעת הכי נמי

מקדשי ה' אבל חנווני מעל לכשיוציא הואיל והוא אינו יודע דשל הקדש הוא והויא גביה שגגה: אלא כיצד יעשה בעה"ב. כשנזכר לו שיציל את החנווני נמי ממעילה נוטל פרוטה או כלים של חולין ואומר כו': והא לאו בני שליחות אינון. חש"ו אמאי בעה"ב מעל; עשאוהו כמעטן של זיתים. מאימתי מוכשרין הזיתים לקבל טומאה משיזיעו זיעת המעטן. מחמת המעטן שמונחין בו בדוחק מתחממין הזיתים ומזיעין טיפות ובאותה זיעה ניחא ליה לבעה"ב מפני שכבר מתחילין להתקין כדי לעצרן בבד וקרינן ביה כי יתן דומיא דכי יתן דניחא ליה: אבל לא זיעת הקופה. שאותה זיעה שמזיעין בקופה בשעה שמלקטין אותן ההיא לא חשיבא ולא ניחא ליה בגווה ולא מכשרי לטומאה מ"מ מיהת זיעת המעטן דניחא ליה בגווה אמרינן דמעטן קא עביד רעותיה ושליחותיה דבעה"ב דמפיק מנייהו הני זיעות ולהכי חשיבי ומכשירי לטומאה אע"ג דמעטן לאו בר דעת הוא הם הכי נמי הני חש"ו אע"ג דלאו בני דעה נינהו כי אתעבידא שליחותיה על ידיהו מעל: ור' יוחנן אמר. מהא דתנן נתנו ע"ג הקוף וקתני הרי זה עירוב אלמא דאיתעבידא שליחותיה אע"ג דלאו בר דיעה הוי הכי נמי גבי חרש נמי: ואע"ג דלא אידכר שליח. לא מעל שליח אלא חנווני: ורמינהו נזכר בעה"ב ולא נזכר השליח שליח מעל. שכיון שנזכר בעה"ב לאו בר מעילה הוא והוי כמאן דלא ניחא ליה בההוא שליחות ושליח דמי כמאן דלא עבד שליחותיה דבעה"ב דלא ניחא ליה לבעל הבית הלכך מעל שליח דהא לא נזכר איהו ואמאי קתני נזכר בעה"ב ולא נזכר השליח חנווני מעל ולא שליח: אמר רב ששת מתני'. היינו טעמא דחנווני לחוד מעל כשנזכרו שניהן בעה"ב ושליח וחנווני לא נזכר בעה"ב ולא נזכר השליח השליח מעל שלא מן הדין הוא דשליח אמאי מעל מאי הוה ליה למיעבד והיינו דקתני במס' חגיגה שליח עניא מאי עבד והיינו כהרכים התלוים בשערה: נתן לו פרוטה וא"ל הבא לי בחציה נרות ובחציה פתילות והלך והביא בכולה נרות או בכולה פתילות שניהם לא מעלו. בעה"ב לא מעל שלא נעשה שליחותו והשליח לא מעל שבדבר ששינה שליחותו לא היה בו אלא חצי פרוטה ואין מעילה בפחות מפרוטה: או שאמר לו הבא לי כו'. הכי נמי דשניהם לא מעלו אבל אם א"ל הבא לי בחציה נרות ממקום פלוני כו': השליח מעל. שלא עשה שליחותו ומעל בפרוטה שלימה: שהוא אמר אתרוג גדול הייתי מבקש. בב' פרוטות והבאת לי קטן רע דבר שלא הייתי מבקש כו':

מהו דתימא עקר שליח שליחותיה דבעה"ב ולא למעול קמ"ל: מתני' [1] אמר לו [2] הבא לי מן החלון או מן [3] הדלוסקמא והביא לו אע"פ שאמר בעה"ב לא היה בלבי אלא מזה והביא מזה בעה"ב מעל אבל אם אמר לו הבא [4] לי מן החלון והביא לו מן הדלוסקמא או מן הדלוסקמא והביא לו מן החלון [5] השליח מעל [6] שלח ביד חרש שוטה וקטן אם עשו [7] שליחותו בעה"ב מעל לא עשו [8] שליחותו חנווני מעל [9] שלח ביד פקח ונזכר עד שלא הגיע אצל חנווני חנווני מעל לכשיוציא כיצד [10] יעשה נוטל פרוטה או כלי ואומר פרוטה של הקדש בכל מקום שהוא מחולל על זה שהתקדש נפדה בכסף ובשוה כסף: גמ' [11] מאי קמ"ל [12] הדברים שבלב אינם דברים: שילח ביד חרש שוטה וקטן אם עשו [13] [וכו']: והא לאו בני שליחותא נינהו א"ר אלעזר עשאום כמעטן של זיתים [14] דתנן [15] הזיתים מאימתי מקבלין טומאה משיזיעו זיעת המעטן ולא זיעת הקופה רבי יוחנן אמר כאותה ששנינו [16] נתנו ע"ג הקוף והוליכו או ע"ג הפיל והוליכו [17] [18] (ואמר לאחר לקבלו ממנו) הרי זה עירוב אלמא קא עבדא שליחותיה ה"נ איתעביד שליחותיה; שלח ביד פקח [וכו']: ואע"ג דלא אידכר שליח ורמינהי [19] נזכר בעה"ב ולא נזכר שליח השליח מעל [20] (נזכרו שניהם חנווני מעל) א"ר ששת מתני' (נמי) [21] כשנזכרו שניהם: מתני' נתן לו פרוטה [22] אמר לו הבא לי בחציה נרות ובחציה פתילות והלך והביא לו בכולה [23] פתילות או בכולה נרות או שאמר לו הבא לי בכולה נרות או בכולה פתילות והלך והביא בחציה נרות ובחציה פתילות שניהם לא מעלו אבל אם אמר לו הבא לי בחציה נרות ממקום פלוני ובחציה פתילות ממקום פלוני והלך והביא לו נרות ממקום פתילות ופתילות ממקום נרות השליח מעל [24] נתן לו שתי פרוטות ואמר לו לך והבא לי אתרוג והלך והביא לו באחת [25] אתרוג ובאחת רימון שניהם מעלו רבי יהודה אומר בעה"ב לא מעל שהוא אומר לו אתרוג גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע [26] נתן לו דינר זהב ואמר לו לך והבא לי חלוק והלך

אמר לו [27] הבא לי מן החלון [28] והביא לו (מן הדלוסקמא) מן הדלוסקמא והביא לו (מן החלון) ולא פירש לו אי זה חלון ואיזו דלוסקמא ולשם היו הרבה חלונות או הרבה [29] דלוסקמות אע"פ שאמר בעה"ב לא היה בלבי על זה אלא על זה פירוש לא היה דעתי על אותו חלון [30] כי אם על המחר מ"מ בעה"ב מעל שהרי נעשה שליחותו דדברים שבלב אינן דברים: הבא לי מן החלון והביא מן הדלוסקמא כו' שליח מעל. פי' לכשיוציא בעה"ב [31] שהוא מסתמא גזבר [32] שהרי עדיין לא יצאו מרשות הקדש עד [33] שהוציאם: שלח ביד חש"ו עשו שליחותו בעה"ב מעל. [34] ובגמ' פריך הא לאו בני שליחות נינהו: לא עשה שליחותו החנווני מעל. לפי שהחש"ו אינן בני מעילה הלכך הקדש לא יצא לחולין עד שבאו ליד החנווני ויוציאם החנווני [35] ומעל החנווני נמי דקאמר לכשיוציא קאמר: ביצד יעשה. פי' כילד יעשה בעה"ב אלא ימעול החנווני: הבא לי בחציה נרות. נר הוא כור של כרזל או של חרס שמשימין בו שמן ופתילות [36] והלך והכיה לו בחציה נרות ובחציה פתילות [37]: ושינה שהביא לו נרות ממקום פתילות ופתילות ממקום נרות השליח מעל. שהרי שינה [38] מדעת בעה"ב שהלך לקנות נרות ממקום אחר אלא נלטווה: והלך והביא לו בפרוטה אתרוג ובפרוטה רימון שניהם מעלו [39] ר' יהודה אומר בעה"ב לא מעל כו'. בגמ' מפרש פלוגתייהו גבי חלוק וכה"ג פליגי באתרוג:

נתן לו דינר זהב. פי' שהוא כ"ד של כסף [40]: [41] **אמר ר' אלעזר עשאום במעטן.** פי' לכיון דניחא ליה לבעה"ב במאי דעביד חש"ו הוו ליה כשליח לתנן הזיתים מאימתי מקבלין טומאה משיזיעו זיעת המעטן מעטן הוא [42] שמשימין בו זיתים וזיעה קרי למוהל היולא מהן וקאמר בגמ' דמה שיזיעו במעטן חשיב משקה דהא ניחא ליה ולא [43] זיעות בקופה פי' דההוא לא חשיב משקה דלא ניחא ליה [44] כיון דהולך לאיבוד וש"ל לתמוה דאטו לא שמעינן מכמה דוכתין ההיא דרשא [45] יומן דומיא דכי יתן (ב"מ דף כב:) דכיון דניחא ליה אע"ג דאיבוד [46] לא חשיב משקה ולמה ליה לאתויי הך משנה ה"ל לאתויי נמי [47] בעודהו הטל עליו [48] ושמא התם איכא מעשה מיהא בידי שמים לכסי מיימי ההיא דזיעת הזיתים דממילא ודמיא לשלח ביד חרש דכממילא דמי

נתנו על גבי הקוף והוליכו [או] ע"ג הפיל [והוליכו] ה"ז עירוב. הקשה ר' אפריים דבפ' בכל מערבין (עירובין לא:) אמרינן אין זה עירוב [49] ותירץ דהתם מיירי שהקוף עלמו מניחו לשם עירוב אבל הכא מיירי שאמר לאדם ליטלו מעל גבי הקוף ומעל גבי [50] הגמל לכשיגיעו למקום [51] וימיתו לשם עירוב וקשה דאם כן לא מייתי הכא מידי כיון [52] דבר דעת הניחו לכך נראה דהכא מיירי [53] בעמד ורואהו שהפיל הניח הפת במקום הנתת עירוב ואמר [54] תיקני לי פת אלמא דמתעבד שליחותיה אע"ג דשליח הפיל לאו בר דעת הכי נמי

חרס

[55] תיבת האי נמחק: [56] בר דעת הוא תיבת דיעה נמחק: [57] ששינה שליחותו בפרוטה: [58] החלון או מן הדלוסקמא ולא פירש כו' והשאר נמחק: [59] הרבה דלוסקמאות אע"פ: [60] חלון שהבאת ממנו כי: [61] בעה"ב. ס"א ומיירי שהבעה"ב גזבר שהרי עדיין כו': [62] עד שיוציאם אע"ג דלענין פקדון לא מיקרי פשיעה בכה"ג כדאמרינן פרק המפקיד (דף מב ע"ב) מהאי רמי ומהאי לא תרמי מ"מ עשה שליחותו מיהא לא מיקרי: [63] מעל. ס"א ואע"ג דלאו בני שליחות נינהו מ"מ איתעבד שליחותו כדמפרש בגמרא: [64] החנווני ובעה"ב לא מעל דלא עשו שליחותו ומעל: [65] ופתילות והביא בכולן פתילות כולן לא מעלו בעה"ב לא מעל דלא עשה שליחותו מפרוטה ושליח לא מעל דלא שינה משליחותו מפרוטה ולא ימעול שליח עד שישנה שליחות מפרוטה וצ"ל דכל הני דמתני' מיירי בגזבר המסורות לו פרוטות של הקדש דאל"כ מיד שנטל הפרוטות ונתנן לשליח בעה"ב מעל הס"ד ומה"ד ה"ג אבל אמר הבא לי בחצי פרוטה נרות ממקום פלוני ובחצי פרוטה פתילות ממקום פלוני ושינה: [66] שינה הפרוטה מדעת: [67] מעלו בפרוטה אחד עשה שליחותו ובפרוטה אחד שינה ר"י: [68] כסף הס"ד ומה"ד ואמר לו הבא לי חלוק פי' בכל דינר זהב והלך והביא בג' חלוק ובג' טלית פי' בשלש סלעים שהם י"ב דינר כסף ושקה דהכא משמע דהדינר של זהב שוה כ"ד דינר של כסף בלבד ובפ' הזהב משמע ששוה כ"ה דינר. ופי' ר"ת דאותו דינר הוא לקולבן ולהכרע וא"ת ומ"מ קשה דהכא משמע שהדינר של זהב הוא שוה כ"ד דינר של כסף לכל הפחות וכמו הזקוק של זהב הוא שוה כ"ד זקוקים של כסף ושקה היאך הזולו כ"כ דעתה אין הזקוק של זהב שוה יותר מעשרים זקוקים וי"ל דהדינר של זהב היה עב כפלים משל כסף לפי המשקל וא"כ לפי החשבון דעתה נמי הוא שוה עשרים אם היה אז שוים כ"ד אין זה שינוי רב יותר מדאי וכן משמע בכל מקום דאמר כעובי דינר זהב ואמאי נקט דינר זהב לימא כעובי דינר סתמא אלא א"מ דהדינר של זהב היה עב יותר משל כסף ולכך נקט של זהב הס"ד: [69] הוא כלי שמשימין: [70] ולא זיעת הקופה פי': [71] ליה היה כיון: [72] דרשא דיותן דומיא: [73] דאיהו לא יהיב חשיב תיבת גופיה נמחק: [74] נמי עודהו הטל עליו הרי זה בכי יותן וי"ל דהתם איכא: [75] עירוב ומוכח התם דע"כ גרסינן אין זה עירוב ותירץ: [76] גבי הפיל לכשיגיעו. תיבת הגמל נמחק: [77] כיון שבר דעת אות ד' ל"ש: [78] מיירי בעומד ורואהו: [79] ואמר הרואה תיקני:

ו א ב מיי' פ"ז מהל' מעילה הלכה ה:
ז ג מיי' שם הלכה ה:
ח ד מיי' שם הלכה ו:
ה [מיי' שם הל' ו טוש"ע י"ד סימן רלב סעיף יד]:
ט ו מיי' פי"א מהלכות טומאת אוכלין הלכה ח וכהכמים:
י ז מיי' פי"ו מהלכות עירובין הלכה כב טוש"ע א"ח סימן תט סעיף ח:
יא ח ט מיי' פ"ז מהל' מעילה הלכה ה:
יב י מיי' שם הלכה ג:
יג כ מיי' שם הלכה ד:

לעזי רש"י

טסק"א [טשק"א]. תיק.

מוסף רש"י

הבא לי מן החלון. מעות והיו שם מעות של הקדש ונגזר בעל הבית כסבור שהן חולין (קדושין נ.). והביא לו. מאותו חלון (שם). לא היה בלבי. מכיס זה אלא מכיס זה (שם). בעה"ב מעל. שהרי עשה שליח שליחות ותנן (לעיל כ.) השליח שעשה שליחותו הבעה"ב מעל (קדושין שם). חנווני מעל לכשיוציא. דשגגה גביה איתיה, אבל הני מזידי ניהו ולא ממיעני מעילה (שם נה.). נתנו ע"ג הקוף כו'. קוף ופיל פעמים שסם מלומדים (ערובין לא:). נזכר בעה"ב. שהן של הקדש עד שלא יגיע שליח אצל אלו חנוני, ולא נזכר שליח. והוליכו, השליח מעל. השליח מייב (חגיגה יב.) ובעל הבית פטור, דכיון שמזכר לו שגגה היא גביה, ושליח מייב שהוציא מעות הקדש לחולין, ואילו לא נזכר בעה"ב כהוה דמיא דמעל מעילה עליה, דאיתרבי שליח למעול שלומו על ידו, אבל השתא דאיפטר בעה"ב מעל מעילה דאין שליח לדבר עבירה והעושה הוא מתחייב (קדושין נ.). נתן לו דינר זהב. דינר של זהב שוה כ"ה דינרין כסף כדאמרינן בהוכד (ב"מ מד:) והם ששה סלעים (כתובות צט.).

שיטה מקובצת

[1] הבא. עי' תוס' ב"מ (דף מב ע"ב) ד"ה מי: [2] עשו שליחותן אות ו' נמחק: [3] שליחותן חנווני מעל לכשיוציא אות ו' נמחק: [4] אמר לו הבא כו' מאי קמ"ל דדברים שבלב: [5] עשו כו' והא: [6] מתיבת ואמר עד תיבת הרי נמחק: [7] פרוטה ואמר לו: [8] בכולה נרות או בכולה פתילות או: [9] באחת. עיין בתוס' סוכה (דף לט ע"ב): [10] לא עשו שליחותן: [11] מתיבת קודם עד תיבת קודם שנעשה כו' נמחק: [12] לו שיציל החנווני תיבת שיוציא נמחק: [13] בעה"ב כשיעשו שליחותן הס"ד: [14] תיבת האי נמחק: [15] הרבה דלוסקמאות אע"פ: [16] חלון שהבאת ממנו כי: [17] בעה"ב. ס"א ומיירי שהבעה"ב גזבר שהרי עדיין כו': [18] עד שיוציאם אע"ג דלענין פקדון לא מיקרי פשיעה בכה"ג כדאמרינן פרק המפקיד (דף מב ע"ב) מהאי רמי ומהאי לא תרמי מ"מ עשה שליחותו מיהא לא מיקרי: [19] מעל. ס"א ואע"ג דלאו בני שליחות נינהו מ"מ איתעבד שליחותו כדמפרש בגמרא: [20] החנווני ובעה"ב לא מעל דלא עשו שליחותו ומעל: [21] ופתילות והביא בכולן פתילות כולן לא מעלו בעה"ב לא מעל דלא עשה שליחותו מפרוטה ושליח לא מעל דלא שינה משליחותו מפרוטה ולא ימעול שליח עד שישנה שליחות מפרוטה וצ"ל דכל הני דמתני' מיירי בגזבר המסורות לו פרוטות של הקדש דאל"כ מיד שנטל הפרוטות ונתנן לשליח בעה"ב מעל הס"ד ומה"ד ה"ג אבל אמר הבא לי בחצי פרוטה נרות ממקום פלוני ובחצי פרוטה פתילות ממקום פלוני ושינה: [22] שינה הפרוטה מדעת: [23] מעלו בפרוטה אחד עשה שליחותו ובפרוטה אחד שינה ר"י: [24] כסף הס"ד ומה"ד ואמר לו הבא לי חלוק פי' בכל דינר זהב והלך והביא בג' חלוק ובג' טלית פי' בשלש סלעים שהם י"ב דינר כסף ושקה דהכא משמע דהדינר של זהב שוה כ"ד דינר של כסף בלבד ובפ' הזהב משמע ששוה כ"ה דינר. ופי' ר"ת דאותו דינר הוא לקולבן ולהכרע וא"ת ומ"מ קשה דהכא משמע שהדינר של זהב הוא שוה כ"ד דינר של כסף לכל הפחות וכמו הזקוק של זהב הוא שוה כ"ד זקוקים של כסף ושקה היאך הזולו כ"כ דעתה אין הזקוק של זהב שוה יותר מעשרים זקוקים וי"ל דהדינר של זהב היה עב כפלים משל כסף לפי המשקל וא"כ לפי החשבון דעתה נמי הוא שוה עשרים אם היה אז שוים כ"ד אין זה שינוי רב יותר מדאי וכן משמע בכל מקום דאמר כעובי דינר זהב ואמאי נקט דינר זהב לימא כעובי דינר סתמא אלא א"מ דהדינר של זהב היה עב יותר משל כסף ולכך נקט של זהב הס"ד: [25] הוא כלי שמשימין: [26] ולא זיעת הקופה פי': [27] ליה היה כיון: [28] דרשא דיותן דומיא: [29] דאיהו לא יהיב חשיב תיבת גופיה נמחק: [30] נמי עודהו הטל עליו הרי זה בכי יותן וי"ל דהתם איכא: [31] עירוב ומוכח התם דע"כ גרסינן אין זה עירוב ותירץ: [32] גבי הפיל לכשיגיעו. תיבת הגמל נמחק: [33] כיון שבר דעת אות ד' ל"ש: [34] מיירי בעומד ורואהו: [35] ואמר הרואה תיקני:

כא: השליח שעשה פרק שישי מעילה

מרש יא דמעילה איתעביד שליחותיה ול"ת אדרבה גילף שליחות דמעילה משליחות דתרומה וגבי תרומה בעינן שליח בר דעת דאדרבה הוי עדיפא למילף מתרומה דהא כל עיקר שליחות דמעילה מתרומה הוא דיליף וי"ל ב) כיון (ב) ג) דשליח דמעילה בהוצאה ושינוי רשות הוא דהוי והכא יא) הוי שינוי רשות על ידי שליחות יב) בר דעת לכך מסתבר ליה לדמוייה להך דמייתי דאין קפידא בבר דעת וגבי מידי דהנאה לא מהני שליחות במקום שהמעילה באה על ידי הנאה כדאמר בפ' ג' דקדושין (דף מג.) שלא מצינו בכל התורה כולה זה נהנה וזה מתחייב ומ"מ איצטריך למילף שליחות מתרומה דלא תימא דאין שליחות לדבר עבירה יג): **בגון דאייתי ליה שוה שש.** פירוש

ע) סלעים יד) בשלש ונמצא שהרוויח לו שליח ג' סלעים אימא סיפא ור' יהודה אומר כו' ואתה הבאת לי חלוק קטן ורע השתא פריך מאי רע שהרי לפי מה שתירץ דאייתי שוה שש בג' גדול הוא ומשני דאמר ליה מי יהבת ליה ב) דינר כו' פירוש כל דינר זהב איתית לי שוה שני שני דינרין פירוש כ"ש שהייתי מרויח עז) יותר שהיו נותנין לך לפי חשבון שהבאת שוה י"ב בששה ונמצא שהייתי משתכר כפלים ממה שאני משתכר עתה ג) **ואמאי**יז) לימא אי לא שני ליה גבי קטנית יח) דיהיב ליה טפי. יט) גרסי' בכתובות פ' אלמנה ניזונית (דף עט:) אי בתחלה דמזבני בשומא פירוש הרבה ביחד מי לא שוא טפי והיא היא וה"ק קס"ד השתא דמיירי בתחלה דמזבני בשומא פירוש הרבה ביחד ולהכי פריך אמאי מודה ר' יהודה דהתם נמי דרך הוא של מוכרים לפי מה שהלוקח קונה הרבה מוזיל מוכר וגבי ומשני א"ר פפא בתחלה דמזבני כי כי פירוש מדה מדה כלומר לא בשומא כמו שהיית סבור אלא מעט מעט דפסיקא מילתא לא מוזיל מוכר וגבי דלוקח: **המפקיד מעות אצל השולחני צרורין לא ישתמש בהם כו'.** ל"ע בפ"מ פ' המפקיד (דף מג.) דמייתי לה להיא דהכא ולא מייתי לה כלישנא דתניין לה הכא ק): **פרוטה של הקדש שנפלה לתוך הכים או שאמר פרוטה בכים זה הקדש כיון שהוציא את הראשונה מעל דברי ר' עקיבא.** ל) ואע"ג דפסיקא הוא אם נהנה בשל הקדש ר"ע לטעמיה דמחייב על ספק מעילות אשם תלוי בכריתות (דף כב.) כ) ר) תימה וליבטל הא' פרוטה של הקדש ב) שנפלה וכ"ת דבר שיש לו מתירין הוא ע"י פדיון ואפילו באלף לא בטיל הא ליכא למימר דבבר שיש לו מתירין דרבנן הוא ד) ול"ל דליכא אלא חד בכים דליכא ביטול אי נמי מטבע חשיב ולא בטיל: כא) **ומודה ר"ע באומר פרוטה מן כים זה הקדש שהוא מוציא והולך עד שיוציא כל הכים.** פירוש כ) בתחרוטה תהיה של הקדש ובגמרא פריך מ"ש ריסא ומ"ש סיפא: **אמר** ליה סיפא באומר לא יפטר כים זה מן הקדש. כלומר אינו נפטר כ) מכיס זה להוליאה כולה בלא הקדש פרוטה והאי ליטנא ודאי משמע דהקדש הוי בתחרוטה: **היו שנים הגדול שבהן הקדש.** פירוש ובסיפא דמתניתין כז) נמי ליטא דהמטבע מוחבר יהיה של הקדש אבל אריסא לא פריך דשמא ליטנא דריסא ג) משמע הכי וליכא למימר דפריך נמי אריסא דאם כן לפרוך מאי שנא ריסא ומ"ש סיפא: כיסין

והלך והביא לו בשלשה חלוק ובשלשה טלית שניהם מעלו כא) ר' יהודה אומר בעה"ב לא מעל שהוא אומר לו חלוק גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע: גמ' כב) שמעת מינה מאן דאמר לשלוחו זיל זבן לי כורא דארעא ואזל וזבן ליה ליתכא קני לוקח א אמרי ג) הכא היכי דמי כגון דאייתי ליה שוה ו' בשלש (ד) אימא סיפא ר' יהודה אומר בעה"ב לא מעל שהוא יכול לומר לו חלוק גדול הייתי מבקש והבאת לי חלוק קטן ורע ה) דא"ל אי יהבת דינר כוליה איתית לי שוה ב' דינרין ה"נ מסתברא דקתני כב) (סיפא) ד) מודה ר' יהודה בקטנית ששניהם מעלו שהקטנית ג) בפרוטה וקטנית בדינר ז) ה"ד אי באתרא דזבני בשומא גבי קטנית נמי ח) דיהב סלע מוזלי ליה טפי אמר רב פפא בדוכתא דמזבני בבני כא) כני כנא כנא בפרוטה דהתם פסיק מילתייהו: **מתני'** ט) כ המפקיד מעות אצל שולחני אם צרורין לא ישתמש בהן לפיכך אם הוציא מעל אם מותרין ישתמש בהן לפיכך אם הוציא לא מעל ג) אצל בעה"ב בין כך ובין כך לא ישתמש בהן לפיכך אם הוציא (ג) מעל ז) החנווני כבעה"ב דברי ר"מ ר' יהודה אומר ד כשולחני נפלה פרוטה של הקדש בתוך כיסו או שאמר פרוטה בכים זה הקדש כיון שהוציא את הראשונה מעל דברי ר"ע וחכמים אומרים ה עד שיוציא את כל הכים ומודה ר"ע לחכמים ו באומר פרוטה מן כים זה הקדש שהוא מוציא והולך עד שיוציא את כל הכים: גמ' כי אתא רב דימי אמר רמי ליה ר"ל לר' יוחנן מ"ש רישא ומ"ש סיפא אמר ליה סיפא באומר לא יפטור כים זה מן ההקדש כי אתא רבין אמר כיסין אשוורים רמא ליה דתנן ז) האומר אחד משווריי הקדש היו לו שנים הגדול שבהן הקדש א"ל סיפא באומר לא יפטור כים זה מן ההקדש

רב

ט) **והלך והביא לו בפרוטה אחרוג כו' שניהן מעלו.** דהא נעשית שליחותו של בעה"ב בפרוטה והשליח נמי שינה בפרוטה[1] שהוא אמר אחרוג גדול בב' פרוטות הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע אלא הייתי מבקש כן: **והביא** בשלשה. דינרי כסף שהוא אלי דינר זהב: **שניהן מעלו.** דבעה"ב נעשית שליחותו ביותר מכדי פרוטה והשליח מעל ביותר מש"פ: **קטן ורע.** ולא עשית שליחותי כלל: **גמ' שמעת מינה מ"ד נשנותיה זבן וכו'.** כלומר שמעת ממתני' דקתני והביא לו חלוק בשלשה שניהם מעלו ואפי' בעה"ב אומר לשלוחו זיל זבן לי כורא דארעא ואזל וזבן ליה ליתכא קני לוקח ו דזבן[2] לו פחות ממה שאמר לו שמעת מינה אלא מאן דאמר לאבריה וכו' ותפשוטו מהכא דקנה לוקח אע"פ שקנה לו פחות: **אמרי הכא כגון דאייתי ליה שוה דינר בג'.** כלומר מהכא ליכא למשמע דהכא מ"ט מעל בעה"ב כגון דאייתי ליה השליח חלוק שוה דינר זהב בג' דינרי כסף דהואיל ושוה דינר זהב נעשית שליחותו ולהכי מעל: **אי הכי.** כדקא מתרצת: **אימא סיפא רבי יהודה אומר בעה"ב לא מעל שיכול וכו'.** ואם איתא דאייתי ליה שוה דינר זהב היכי אמר ליה הבאת לי קטן ורע הא מצי אמר ליה דינר זהב ביקש שוה דינר כוליה ז) ותימה לי גבי קטנית נמי אי לא שני ליה הוי מחלי גבייה טפי הס"ד ואמ"כ ד"ה אי באתרא דזבני בשומא גרסינן בכתובות פ' אלמנה כו' ל"ק, ק) [ועי' תוי"ט בשם הכ"מ], ר) [ועי' היטב תוס' סוטה יח. ד"ה חזר ואמלון], ש) בגפלה בדוכתא ל"ק, ת) וא"ל דליכא אלא חד בכים דליכא ביטול דא"כ מאי עד שיוציא את כל הכים דקאמרי רבנן הכי הא"ל עד שיוציא את השני וי"ל דמעילה מדרבנן קאמר א"כ כו' ל"ק, א) דאתרוהכ ל"ק, ב) כיון זה ל"ק, ג) לא משמע הכי כו' ל"ק,

הגהות הב"ח

(א) גמ' שוה ו' בשלש א"ה אימא סיפא: (ב) שם במשנה לפיכך אם הוציא בעה"ב מעל התחווני כבעה"ב דברי ר' מאיר: (ג) רש"י ד"ה אימא סיפא וכו' הביא לו ומשני הא לא כל"ל והד"ה: (ד) ד"ה דקתני ומודה וכו' דינר וכו' שוה ליה טפי הס"ד ואמ"כ מ"ש מוחלי טפי שהיה מבית: (ה) תוס' כיון דמעילה בהאלה ושינוי רשות הוא דהוי והכא הוי שינוי רשות ע"י כר דעת לכך כו', ו) שם אלעזר בשלש כו' ל"ק, ז) דינר כוליה פירוש כו' ל"ק, ח) ותימה לי גבי קטנית נמי אי לא שני ליה הוי מחלי גבייה טפי הס"ד ואמ"כ ד"ה אי באתרא דזבני בשומא גרסינן בכתובות פ' אלמנה כו' ל"ק, ק) [ועי' תוי"ט בשם הכ"מ], ר) [ועי' היטב תוס' סוטה יח. ד"ה חזר ואמלון], ש) בגפלה בדוכתא ל"ק, ת) וא"ל דליכא אלא חד בכים דליכא ביטול דא"כ מאי עד שיוציא את כל הכים דקאמרי רבנן הכי הא"ל עד שיוציא את השני וי"ל דמעילה מדרבנן קאמר א"כ כו' ל"ק, א) דאתרוהכ ל"ק, ב) כיון זה ל"ק, ג) לא משמע הכי כו' ל"ק,

גליון הש"ם

תוס' ד"ה **פרוטה** וכו' **ואע"ג דפפיקא הוא.** עי' סוטה דף יח ע"ב תוס' ד"ה מזר:

רבינו גרשום

והביא בג' דינרי כסף שוה חצי דינר זהב הביא לו חלוק: **והבאת** לי קטן ורע. ולא עשית שליחותי כלל: ש"מ מאן דאמר ליה לשלוחיה זיל זבין בית כורא כו'. שמעת מינה ממתני' הא דקא מבעיא לן במס' כתובות מאן דאמר לשלוחיה זיל זבין בית כורא וזבן ליה ליתכא מי קני לוקח אי לא קני הואיל וזבין ליה פחות ש"מ ממתני' דקתני והביא לו בשלש חלוק שניהם מעלו אפי'

יד א מיי' פ"א מהלכות שלוחין ושותפין הלכה ד טוש"ע מ"מ סי' קפד סעיף ט ולא קנס:

טו ב מיי' פ"ז מהלכות מעילה הלכה י:

טז ג מיי' שם הלכה ט: ד [מיי' שם הל' י]:

יז ה ו מיי' שם הלכה ו:

יח ז מיי' פט"ז מהלכות מעה"ק הלכה ח:

מוסף רש"י

דאייתי ליה שוה ו' בשלש. דהוה ליה עשה שליחותו, דתלוק בת שש אמר ליה (כתובות צט. ועי"ש ברש"י לפי הגירסא בגמ' שם). **המפקיד מעות.** גזבר שהפקיד מעות הקדש בסבור שהן שלו (ב"מ מג.). **לפיכך אם הוציא מעל.** לא מעל הגזבר אלא שולחני (קדושין נג:) שהרי לא ברשות הופלן ואינו שלומו (ב"מ שם). מותרין. דהוה ליה כיתום רשות והוה ליה שלומו (שם). **לא מעל.** ומעל הגזבר דברשותיה עבד דמידע ידע דשולחני צריך למעות תדיר (קדושין שם. ע"ש). **בין כך ובין כך לא ישתמש בהן.** דלאו אדעתא דהכי אפקדיהו גביה, דסתם בעה"ב אינו משתמש תמיד במעות, **לפיכך אם הוציא מעל.** בעל הבית ולא הגזבר שהפקידו (שם). **החנווני כבעה"ב.** שאינו צריך תמיד למעות, שנותנים לו פירות וכל מכר מנותם בשנאלא, ודי לו במיעוט מעות שבידו (שם).

שיטה מקובצת

א) ורע מאי רע בדמים דא"ל: ב) תיבת סיפא נמחק: ג) שהקטנית. ס"א בסלע היא קטנית בפרוטה ש"מ: ד) בדינר ס"א ומי לא שני גבי קטנית נמי דיהיב סלע שויא טפי אמר רב פפא באתרא דמזבני בכני דהתם פסיק מילתייהו: ה) בכני כנא תיבת כני נמחק: ו) וזבן לו אות ד' נמחק: ז) ד' דינרין בדינר הלכך לא עבדית שליחותי ולא יהבת דינר כוליה כדבעיא מינך מש"ה בעה"ב לא מעל הס"ד ומה"ד ה"נ מסתברא דמתניתין כגון דאייתי ליה שוה דינר בג' קטנית נמי דיהיב סלע שויא טפי אמר רב פפא באתרא דמזבני בכני דהתם פסיק מילתייהו: ח) בכני כנא תיבת כני נמחק: ט) מעלו שהקטנית בפרוטה היא קטנית בסלע כלומר שאין יכול לומר לו כי הבאת לי קטן ורע שכך הוא טוב אותו הקטנית שקונה בפרוטה כאותו שקונה בסלע הלכך אי לא עבדית שליחותי ולא יהבת דינר כוליה כדבעיא מינך מש"ה בעה"ב לא מעל הס"ד ומה"ד ה"נ מסתברא דמתניתין כגון דאייתי ליה שוה דינר בג' קטנית נמי דיהיב סלע שויא טפי אמר רב פפא באתרא דמזבני בכני דהתם פסיק מילתייהו: י) כיון דמעילה בהאלה ושינוי רשות הוא דהוי והכא הוי שינוי רשות ע"י כר דעת לכך מסתבר ליה לדמוייה להך דמייתי דאין קפידא בבר דעת וגבי מידי דהנאה לא מהני שליחות במקום שהמעילה באה על ידי הנאה כדאמר בפ' ג' דקדושין (דף מג.) שלא מצינו בכל התורה כולה זה נהנה וזה מתחייב ומ"מ איצטריך למילף שליחות מתרומה דלא תימא דאין שליחות לדבר עבירה יג): **בגון דאייתי ליה שוה שש.** פירוש יד) בשלש ונמצא שהרוויח לו שליח ג' סלעים אימא סיפא ור' יהודה אומר כו' ואתה הבאת לי חלוק קטן ורע השתא פריך מאי רע שהרי לפי מה שתירץ דאייתי שוה שש בג' גדול הוא ומשני דאמר ליה מי יהבת ליה ב) דינר כו' פירוש כל דינר זהב איתית לי שוה שני שני דינרין פירוש כ"ש שהייתי מרויח עז) יותר שהיו נותנין לך לפי חשבון שהבאת שוה י"ב בששה ונמצא שהייתי משתכר כפלים ממה שאני משתכר עתה ג) **ואמאי**יז) לימא אי לא שני ליה גבי קטנית יח) דיהיב ליה טפי. יט) גרסי' בכתובות פ' אלמנה ניזונית (דף עט:) אי בתחלה דמזבני בשומא פירוש הרבה ביחד מי לא שוא טפי והיא היא וה"ק קס"ד השתא דמיירי בתחלה דמזבני בשומא פירוש הרבה ביחד ולהכי פריך אמאי מודה ר' יהודה דהתם נמי דרך הוא של מוכרים לפי מה שהלוקח קונה הרבה מוזיל מוכר וגבי ומשני א"ר פפא בתחלה דמזבני כי כי פירוש מדה מדה כלומר לא בשומא כמו שהיית סבור אלא מעט מעט דפסיקא מילתא לא מוזיל מוכר וגבי דלוקח: **המפקיד מעות אצל השולחני צרורין לא ישתמש בהם כו'.** ל"ע בפ"מ פ' המפקיד (דף מג.) דמייתי לה להיא דהכא ולא מייתי לה כלישנא דתניין לה הכא ק): **פרוטה של הקדש שנפלה לתוך הכים או שאמר פרוטה בכים זה הקדש כיון שהוציא את הראשונה מעל דברי ר' עקיבא.** ל) ואע"ג דפסיקא הוא אם נהנה בשל הקדש ר"ע לטעמיה דמחייב על ספק מעילות אשם תלוי בכריתות (דף כב.) כ) ר) תימה וליבטל הא' פרוטה של הקדש ב) שנפלה וכ"ת דבר שיש לו מתירין הוא ע"י פדיון ואפילו באלף לא בטיל הא ליכא למימר דבבר שיש לו מתירין דרבנן הוא ד) ול"ל דליכא אלא חד בכים דליכא ביטול אי נמי מטבע חשיב ולא בטיל: כא) **ומודה ר"ע באומר פרוטה מן כים זה הקדש שהוא מוציא והולך עד שיוציא כל הכים.** פירוש כ) בתחרוטה תהיה של הקדש ובגמרא פריך מ"ש ריסא ומ"ש סיפא: **אמר** ליה סיפא באומר לא יפטר כים זה מן הקדש. כלומר אינו נפטר כ) מכיס זה להוליאה כולה בלא הקדש פרוטה והאי ליטנא ודאי משמע דהקדש הוי בתחרוטה: **היו שנים הגדול שבהן הקדש.** פירוש ובסיפא דמתניתין כז) נמי ליטא דהמטבע מוחבר יהיה של הקדש אבל אריסא לא פריך דשמא ליטנא דריסא ג) משמע הכי וליכא למימר דפריך נמי אריסא דאם כן לפרוך מאי שנא ריסא ומ"ש סיפא: כיסין

ולהחליף ולא חשש אם צרורין אם מותרין לפיכך אם הוליאן בעה"ב מעל דשלא מדעת המפקיד נשתמש בהן: **הפקידן אצל חנווני הרי הוא כבעה"ב.** שאינו רגיל בחילופין כשולחני וכן כך וכן כך לא יגע בהן: **רבי יהודה אומר כשולחני.** דלפעמים נמי הוא רגיל להחליף כשולחני לפיכך דינו כשולחני: **כיון שהוליא את הראשונה מעל.** דלימר של הקדש היתה: **עד שיוליא את כל הכים.** דמעילה בפרוטה אחרונה היא: **גמ' מאי שנא ריסא.** דפליג רבי עקיבא ומאי שנא סיפא דמודה ר"ע לחכמים: **א"ל סיפא באומר לא יפטר כים זה מן ההקדש.** שלא יהא בו הקדש כל שהוא לכיון דאמר הכי משמע דפרוטה אחרונה קאמר דמהא הקדש לחכי לא מעל אלא באחרונה: **פגדול שבהן הקדש.** טעמא דאיכא גדול מש"ה אמר דהגדול הוי הקדש דמקדיש בעין יפה מקדיש כ) הא שניהן שוין הראשון שיצא לידו הוי הקדש ואמאי מודה ר"ע בפיסא אחרונה הקדש: **א"ל סיפא באומר לא יפטר כים זה מן ההקדש** שהוא רגיל לפרוט כמו השולחני לפיכך דינו כשולחני: עד שיוציא את כל הכיס. לומר דמעילה בפרוטה אחרונה היא: מ"ש רישא ומ"ש סיפא. דמודי ר"ע לחכמים באומר לא יפטור כיס זה מן ההקדש שלא יהא בו קצת מן הקדש כיון דאמר הכי משמע

בעה"ב נמי אע"ג דצוהו להביא לו חלוק גדול בדינר זהב ש"מ דקנה בעה"ב אע"ג דזבן ליה פחות ממה שאמר לו ולהכי מעל נמי בעה"ב: אמרי. כגון דאייתי ליה שוה דינר בשלש: אמרי. מהא ליכא למשמע מינה דהכא מ"ט מעל נמי בעה"ב כגון דאייתי ליה שליח חלוק שוה דינר זהב שקנאו בג' דינרי כסף הואיל והוא שוי דינר זהב נעשה שליחותו ומעל בעה"ב: אי הכי הוא. כדמתרצת: אימא סיפא. ר' יהודה אמר בעה"ב לא מעל שיכול לומר זהב הבאת לי חלוק קטן ורע ואם איתא דאייתי ליה שוה דינר היכי מצי למימר הבאת לי חלוק קטן ורע הא שוה דינר ביקש שוה דינר הביא לו: הא לא קשיא. דמשום הכי אמר ר' יהודה בעה"ב לא מעל דעדיין יכול לומר ליה: אי יהבת דינר כוליה. כמה דאמרי לך: הוה מייתית לי חלוק שוה ב' דינרין. הלכך לא עבדת שליחותי ולא יהבת דינר כוליה כדבעאי מינך מש"ה בעה"ב לא מעל: ה"נ מסתברא דמתני' כגון דאייתי ליה שוה דינר בשלש ומעמא דר' יהודה דפטור בעה"ב כדאמרן ודקתני: ומודה ר' יהודה בקיטנית ששניהן מעלו. אם הביא לו קטנית שוה דינר בשלש מ"ט שהקיטנית בפרוטה היא קיטנית בסלע כלומר שאין יכול לומר לו כאן הבאת לי קטנית קטן ורע שכך הוא טוב אותו קטנית שקונה בפרוטה כאותו שקונה בסלע הלכך כיון שהוא שוה דינר שניהם מעלו ש"מ: היכי דמי. קא בעי למידק מ"מ דר' יהודה דמודה בקיטנית אי באתרא דמזבני בשומא באומד שלא במידה א"כ אכתי מצי בעה"ב לא למיטען לשליח אי יהבת דינר כוליה הוו מוזלי גבי טפי כגון דינר שלם והשתא אותו תוספת גדול שהיו נותנין לך לא הבאת לי ממנו כלום והיינו דומיא דחלוק קטן ורע: א"ר פפא. לא מצי למימר הכי דבאתרא דכיילי ומזבני בכני במדה עסקינן דהתם פסיק מילייהו כנא כנא בפרוטה ולא יהבי תוספת כלל הלכך לא מצי למיטען בעה"ב מידי אלא כי איתי ליה שוה דינר בשלש שניהם מעלו שכל קטנית קטנית היא ולא מצי למימר קיטנית קטן ורע (כתיב בגליון) [האי לישנא היכי דמי אילימא כו'. דוקא דהכי כתיב במס' כתובות והאי לישנא מדלא שני ליה לא מיתרץ עם א"ר פפא]: המפקיד מעות. של הקדש אם צרורין לא ישתמש בהן דלהכי הפקידם לו כשהן צרורין דלא הוה בעי דלשתמש בהו לפיכך אם הוציא השלחני מעל. אם מותרין הפקידם לו ישתמש בהן שלדעת כן הפקידם לו שיחלוף אותם שולחני לפיכך לא מעל השולחני אלא המפקיד: הפקידם אצל בעה"ב בין כך ובין כך. בין צרורין בין מותרין לא יגע בהן דלהכי הפקידם בעה"ב שיודע שבעה"ב אינו רגיל לפרוט ולהחליף: לפיכך אם הוציא בעה"ב מעל החנווני. אם הפקידם לו והאי הוא כבעה"ב שבין כך ובין כך לא יגע בהן: ר' יהודה אומר כשולחני.

ט) כתובות צט., ג) ג"ז שם ע"ב, ג) ל"ל הס"ש כגון כו' וכ"ה בכתובות ל"ק, ד) [עוקפפת ל"ב ה"ד], ה) היכא דהיכי ליה סלע כו' ל"ק, ו) ב"מ מג. [ע"ש ועי' תוס' דסבת ד"ה המפקיד], ז) קדושין נג: [ב"מ מג.], ח) מנחות קח., ט) [שיך לע"ז], י) בפרוטה הס"ד ואמ"כ ד"ה שהוא אומר לו אתרוג כו' ל"ק, כ) חזן ל"ק, ל) רש"ש מ"ז ונו' ל"ק ה"נ מסתבר' דמשום דל"ל כו', מ) דינר הס"ד ואמ"כ ד"ה מוחלי טפי שהיה מבית. ל"ק, נ) [עי' ב"ב עב.], ס) גי' ל"ק כיון דמעילה בהאלה ושינוי רשות הוא דהוי והכא הוי שינוי רשות ע"י כר דעת לכך כו', ע) שם אלעזר בשלש כו' ל"ק, פ) דינר כוליה פירוש כו' ל"ק, צ) ותימה לי גבי קטנית נמי אי לא שני ליה הוי מחלי גבייה טפי הס"ד ואמ"כ ד"ה אי באתרא דזבני בשומא גרסינן בכתובות פ' אלמנה כו' ל"ק, ק) [ועי' תוי"ט בשם הכ"מ], ר) [ועי' היטב תוס' סוטה יח. ד"ה חזר ואמלון], ש) בגפלה בדוכתא ל"ק, ת) וא"ל דליכא אלא חד בכים דליכא ביטול דא"כ מאי עד שיוציא את כל הכים דקאמרי רבנן הכי הא"ל עד שיוציא את השני וי"ל דמעילה מדרבנן קאמר א"כ כו' ל"ק, א) דאתרוהכ ל"ק, ב) כיון זה ל"ק, ג) לא משמע הכי כו' ל"ק,

כיסין אלוגין רמא ליה. דס"ד דטעמא דמתני' משום ברירה אע"פ שאין מפרש שום דבר ולכך פריך מלוגין דאפילו למ"ד יש ברירה מכל מקום דוקא משום שפירש שאני עתיד להפריש אבל בסתמא לא ומשני באומר לא (ו) יפטור בכיס וכו' והוה כמפרישי) בלוגין ומהני מטעם ברירה אי נמי מטעם זה יועיל אפילו למאן דלית ליה ברירה:

דתנן הלוקח יין מבין הכותים בו'. מרבי מאיר פריך למה ליה למימר שאני עתיד להפריש במוע"ש כי לא אמר נמי נתפס לה התרומה באחרונה כמו גבי כיסין שפרוטה של הקדש באחרונה (ח) וי"מ דפריך מרבי יוסי ורבי שמעון דאומרין דלית להו ברירה הא"ג לימא דאין ברירה ולא נהירה דמאן נימא לן דר' יוסי ור"ש היא: הדרן עלך השליח שעשה שליחותו וסליקא לה מסכת מעילה

רב פפא אמר כיסין אלוגין רמא ליה (ח) **דתנן** (ג) **הלוקח יין מבין הכותים אומר שני לוגין שאני עתיד להפריש הרי הן תרומה עשרה מעשר ראשון תשעה מעשר שני ומיחל ושותה מיד דברי ר"מ רבי יהודה ורבי יוסי ור"ש** (א) **אוסרים א"ל סיפא דמתני' באומר לא יפטר כיס זה מן ההקדש:**

הדרן עלך השליח שעשה שליחותו
וסליקא לה מסכת מעילה

כיסין אלוגין רמא ליה. ר"ל לר' יוחנן: **דתנן הלוקח יין מבין הכותים. עד שלא נאסר יינם וכגון שהיה בדרך או בערב שבת בין השמשות ואינו יכול לתקנו לאלתר: אומר** (ג) **שני לוגין.** תרומה גדולה שאני עתיד להפריש הרי הן תרומה גדולה (ד) **ואחר כך עושה** (ח) ממה שנשתייר מפרים עשרה למעשר ראשון ושתיירו תשעים מדות ומפרים מהן תשעה למעשר שני (ב): **ומיחל.** (ה) שיעור זה מיחל למעשר שני שיכול לחללו ושותה והשאר חולין ושתה ממנו לאלתר אלא שיזהר שיתיר בכלי שיעור התרומה והמעשרות: דברי ר' מאיר. דקסבר יש ברירה: רבי יהודה ורבי שמעון אוסרין. דקסברי הראשון לאלתר והא תרומה ומעשר והא דר' יהודה ור' יוסי ור' שמעון קשיא לר' עקיבה דמודה שמרציא והולך עד האחרונה: א"ל סיפא דמתני'. דמודה ר' עקיבה מיירי (באחד) [באומר] לא יפטור כיס זה מן ההקדש:

הדרן עלך השליח חסלת מסכת מעילה

שיטה מקובצת (ח) עושה אותן מאה שנשתיירו עשרה: (ט) שני וכנשתייר בכלי כשיעור זה מיחל למעשר שני: (ג) נמי איכא למימר שהוא:

מסכת קינין עם פירוש ותוספות

מסורת הש"ס

(א) ר"ש ו. מגילה ט. [חולין קלט.], (ב) [ויקרא ה], (ג) [שם ד], (ד) [ויקרא ה], (ה) מכלן שייך לע"ב, (ו) [ל"ל למעלה], (ז) שייך לע"ב, (ח) הגי' כפ"י ליסוד כמעשה,

חטאת העוף נעשית למטה. כדדרים פ' קדשי קדשים (זבחים דף סד:) והנשאר בדם ימלה אל יסוד א] (קיר) המזבח (ויקרא ה) שהשירים שלו מתמלין ליסוד וחזו קיר התחתון למטה ממזבח הסיקרא: **וחטאת בהמה למעלה.** בגופה של קרן ארבע קרנות כדדרים בפ"ק דזבחים (דף י:): **עולת העוף למעלה.** כדדרים בפרק קדשי קדשים (שם דף סה.) מומלק והקטיר ונמלה דמו[ב] מה הקטורה בראש המזבח אף מליקה ב] בראשו של מזבח: **ועולת בהמה למעה.** שנאמר בה[ג] יסוד. וסימניך (ה) ע"ע ט"ט עולת עוף למעלה חטאת למטה ובבהמה איפכא: **ואם שינה בזה ובזה פסול.** אם עשה מעשה חטאת העוף למעלה פסול. דוקא דאזה פסולה למעלה אבל המליקה למעלה כשרה כדתנן פרק קדשי קדשים (שם דף סג:) מליקה בכל מקום במזבח כשרה. ובמיצוי פלוגתא [ג] במעילה פרק חטאת העוף (דף מ:) לאיכא למ"ד דלא מעכב ועולת העוף לית בה אזאה רק מיצוי ד] ואם עשאה למטה פסולה: **סדר קינין כך הוא החובה אחד חטאת ואחד עולה.** ה] כגון זב וחזה וטומאת מקדש וקדשיו ושמיעת קול וביטוי שפתים וילדת דכולם מביאין קן בדלות אחד חטאת ואחד עולה אבל זב וחבה ו] מביאה קן אפילו עשירה: **וגדרים ונדבות כולן עולות.** האומר הרי עלי קן מביא שתי פרידין והן עולות. קן קרוי ב' תורים או שני בני יונה פרידה קרוי יונה אחת או תור אחד. ואם ירצה להתנדב אחת ולהביא פרידה אחת ז] והיא עולה כדאמרינן פ' קדשי קדשים (זבחים דף סה.) והקריבו[ד] אפילו פרידה אחת יביא: ט)[ב] **חטאת שנתערבה בעולה ועולה שנתערבה בחטאת אפילו אחד ברבוא יומאו כולם.** דבכל אחת איכא לספוקי שמא עולה ופסולה למטה או שמא חטאת ופסולה למעלה: **חטאת שנתערבה בחובה אין בשר אלא מין חטאות שבחובה.** חובה קרי קן שלם של יולדת (אחת) או של זב וחבה והוא אחד חטאת ואחד עולה ולכך נקט חובה לאפוקי נדבה שבייהם עולות ואם פרידה המפורשת לחטאת מעורבת עם שני קינין של חובה שהן חמומין ועתה חמש פרידין מעורבין יחד אינו יכול לעשות אלא שני חטאות אזהו מנין הכשר בשתי קינין של חובה דאי עביד אלשה חטאות שמא מן שני קינין עבד להו ולא מן המעורב בהן ומשני קינין אין יכול לעשות רק שני חטאות ולא מני עביד אפילו אחת עולה שמא יקח החטאת המעורבת:

שיטה מקובצת א) יסוד המזבח קיר: ב) מליקה ומיצוי בראשו: ג) פלוגתא בזבחים ובמעילה פ' חטאת העוף של חטאים ואמוראים: ד) מיצוי ומליקה ואם: ה) עולה דמ' חובות הן כגון טומאת מקדש: ו) חבה וזיר שמא מביאין קן אפילו עשירים הס"ד ומה"ד בנדרים ובנדבות כו': ז) אחת היא עולה אות ו' ממתק: ח) יסוד קיר שהשייריים מינה מזבח ל"ש: ט) ולמעה מחוט ומחטאת בהמה אות ב' ממתק: י) העוף נעשית למעלה כדדרים:

*) וזאת השירה כתב הראב"ד ז"ל קודם התחלת פירושו

לא נומר מלאכות עד אשר לא
אני מפיל תחנותי לפניו
בקנין גוף הלבות התלויות
אשר חלפו ועברו הזמנים
ואף כי רש ודל ודך ונקלה
אשר כי רחמי אל הגדולים
יסובני חסדיו העצומים
אשר אברהם בנו דוד קראו
שלשה הפרקים החזקים
קראמו ותהיינה בראות (ברואות):
להאיר את שתי עיני במראות:
ופתרונם כמו במות מלואות:
ולא ירד אנוש בם לפלאות
בקן סתום וגוזלות להלאות
איחל עד אשר כתב מבאות:
היות מופת לדורות וגם אות
אלהיו לחשב מחשב למלאות:
בדיניהם ופשריהם להראות:

*) וזאת השירה כתב הרז"ה ז"ל קודם התחלת פירושו.

תחלת כל רעיון. וראשית כל רשיון. ברוך ה' מציון.
אשר לו בשחק עוז וחביון. ולו אין ערך ודמיון
בחברו יחזיק ימיני מרפיון. ויצילני מכל חט ושגיון. כי יעמיד לימין אביון.
גם ברכות יעטה מורה צדק בנקיון. וברוך אברם לאל עליון.
מאיר עינינו בראיון. במשנת קני התור והיון.
יזכה ליום ישועה ועת פדיון. בבוא גואל בניא חזיון בלבוש צדקה בשריון.
אבן מה שקשה עלינו בהגיוננו אנחנו משיבין לפניו לאחסתיר
פניו ולאמתם אזניו ולשמוע דברי תלמידיו ובניו ואשרי תלמיד שלו מורה אדניו.
וכן מדת התורה באהבת חסד ונתיבות שלום וסוף מלחמותיה אהבה ושלום.

לדמים המתמונים שדמים העליונים מאלי המזבח ומעלה ודמים המתמונים מאלין ומטה. ובחטאת העוף כתיב והזה מדם החטאת על קיר המזבח והנשאר בדם ימלה אל יסוד המזבח ודרשו זבחים פ' קדשי קדשים (דף סד:) אחזו קיר שהשירים שלו מתמלין ליסוד הוי אומר זה קיר התחתון ואיך הכי אמר לא כתיב יסוד אלא מלא כתיב ס"ש לחטאת דאין בקן עגיל מעולה והדר עגיל מתחטאה כלומר לא כתיב יסוד אלא ממיצוי שרים ומ"ש יבל לחטוא ומלא"ש עגיל מ"ש ד) (כו' [מלון] כמעשה חטאת בהמה. ומשני מי כתיב יַמְלֶה יִמְלֶה כתיב כלומר אי הוה כתיב יִמְלֶה אז הוה משמע דקאי שהשירים דוקא והוה מפרשינן ליה כדקתמרת לאחר שהזה למעלה אבל השתא דכתיב יִמְלֶה משמע דקאי נמי אהזאה והכא פירוש דקרא והזה מדם החטאת על קיר המזבח במקום שהנשאר בדם ימלה ממילא אל יסוד המזבח והייהו קיר התחתון: **וחטאת בהמה למעלה.** דרש לה בפרק קדשי קדשים (דף סה.) מדכתיב ומלק מן ראשו והקטיר מה הקטורה בראשו של מזבח אף מליקה בראשו של מזבח ומיצוי נמי דרשי מדכתיב והקטיר ונמלה דמו וכי מ"ד לאחר שהקטיר הוא ממלה אלא לומר לך מה הקטורה בראש המזבח ומיצוי בראש המזבח אבל מקום מליקה הקטורה דעל המזבח שהוא מקום הקטורה אי אפשר לומר דהא כתיב ונמלה דמו על קיר המזבח הילכך בעי' קיר הסמוך למקום הקטורה והייהו הקרן. ואיכא מ"ד אם עשה למטה מרגליו אפילו אמה אחת כשירה כי על הסובב הוא עומד ועדיין יש למטה מרגליו אמה מ' עד אלי המזבח וסבר אלי מנא עושה מערבה ע"ג סובב ומקרי שפיר מקום הקטרה: **ועולת בהמה למטה.** דכתיב (שם) [עגל] יסוד מזבח העולה אלמא דדם עולה למטה במקום שיש יסוד ואמרינן נמי בפ"ק דזבחים (דף י:) הכהן המתנה אותה לאותה דמים למעלה ואין דמה של אחד למעלה: **ואם שינה בזה ובזה פסול.** בחטאת העוף אלי אזהאה דוקא דבמליקה אמרינן פ' קדשי קדשים (דף סג:) מליקה בכ"מ במזבח כשרה וכן במיצוי קאמר התם מיצוי דמו כ"מ כשרה אבל הזה ולא דשיוי מקום העוף במליקה ובמיצוי אין בה הזאה והא דשיוי מקום דמים פסול דרש ליה בת"כ [פרשה לו פי"ג] מהאי קרא ואם אכל יאכל מבשר זבח השלמים ביום הקריבו אין לי בלא ילקה אלא שנאמר מוך לזמנו ומוך למקומו מנין שנאמר בלילה [כו'] עד והיתיתיו למעלה שנאמר למטה והיתיתיו למטה שנאמר למעלה ת"ל לא יאכל: **כך הוא החובה.** פי' היינו זב וחבה וזיר טמא ג' דל ו' עשיר ויולדת וטומאת מקדש וקדשיו לא ילקה אין לי בלא ילקה אלא שנאמר מוך לזמנו ומוך למקומו מנין שנאמר בלילה [כו'] עד והיתיתיו למעלה שנאמר למטה והיתיתיו למטה שנאמר למעלה ת"ל לא יאכל: **ומשמעת קול וביטוי שפתים בדלות כולן מביאין ג' תורים** לו ג' בני יונה אחד לעולה (ואחד לחטאת) והן מתפרשות בלקיחת בעלים זה לעולה זה לחטאת ואם שינן הכהן לאותה שקלאה חטאת עשה עולה ושעולה עשה חטאת שקולין ודרים לה מקרא ביומא [דף מא.] דכתיב גבי יולדת ולקחה ג' תורים ג' עולה וג' לחטאת דכתיב בשעת לקיחתן נקבענן איזה עולה ואיזה חטאת ואם לא קבענו להם הבעלים בשעת לקיחה אפילו קבענו להם שם אח"כ לא הוה קביעות דאין מתפרשין אלא בשעת כהן דכתיב גבי זב ועשה אותם הכהן ג' חטאת וג' עולה: **בנדרים ונדבות כולן עולות.** אם אמר הרי עלי קן מביא ג' בני יונה ומתיון עולות ואם התנדב פרידה ג' דדשיון פ' קדשי קדשים [דף סה.] הקריבו אפילו פרידה ג' יביא ואם התנדב עוף לאותה ושלמים לא התנדב כדרך המתנדבים ולא אמר כלום כ"ש לחטאת דאין חטאת בת נדבה: **איזה נדר האומר הרי עלי.** נקרא נדר דכתיב ונדריה עליה וכתיב נאמר אמר על נפשה: **ונדבה האומר הרי זו.** דכתיב בתרומת המשכן אשר ידבנו לבו וכתיב זאת התרומה וכתיב [כל נדיב לב]

ג) [ל"ל דתניא], ב) ב"ק סט: דמאי פ"ז מ"ד סוכה כג: יומא נ: עירובין לו: חולין יד. גיטין כה. ודף כח. [תוספתא דמאי פ"ח ה"כ], ג) שני לוגין שאני עתיד להפריש כו' ל"ק, ד) ואח"כ ממה שנשתייר ממאה מדות מפרש עשר למעשר ראשון כו' ל"ק, ה) שיעור זה של מעשר שני מיחל שיכול כו' ל"ק, ו) ל"א יפטר כיס, ז) [נכ"מ: כמפרש], ח) ורש"י מפרש דפריך מר"י כו' ל"ק,

רבינו גרשום

דפרוטה אחרונה יהא הקדש: הגדול שבהם הקדש. טעמא דאיכא גדול הא שניהן שוין הראשון שיצא הוי הקדש ואמאי מודי ר' עקיבה דפרוטה אחרונה הקדש אמר ליה סיפא באומר כו': כיסין אלוגין רמא ליה. ריש לקיש לרבי יוחנן: דתנן הלוקח יין מן הכותים אומר שני לוגין שאני עתיד להפריש הרי הן תרומה ועשרה מעשר ראשון ותשעה מעשר שני. כשמשתייר בו בכלי כשיעור זה: ומוחל ושותה. כלומר השאר חולין ושתה ממנו לאלתר ויזהר שיהא מותיר בכלי שיעור התרומות והמעשרות: דברי ר' מאיר. דקסבר יש ברירה: רבי יהודה ורבי שמעון אוסרין. דקסברי הראשון לאלתר והא תרומה ומעשר והא דר' יהודה ור' יוסי ור' שמעון קשיא לר' עקיבה דמודה שמרציא והולך עד האחרונה: א"ל סיפא דמתני'. דמודה ר' עקיבה מיירי (באחד) [באומר] לא יפטור כיס זה מן ההקדש:

הדרן עלך השליח חסלת מסכת מעילה

הגהות הב"ח

(א) ד"ה ועולת בהמה וכו'. וסימנך ע"ע ט"ט. נ"ב ר"ל עולה למעלה וחטאת למטה וכל זה בעוף:

פי' הראב"ד

פירוש לרבינו אנרהם נ"ר דוד (הראב"ד) ז"ל *)

ט"א חטאת העוף נעשית למטה וחטאת בהמה למעלה. פי' חטאת העוף הזאתה למטה מן הסקרא כדדרשינן בזבחים פרק קדשי קדשים והזה מדם החטאת על קיר המזבח והנשאר בדם ימצה אל יסוד המזבח ימצה משמע מאליו מדלא כתיב ימציא ואיזהו קיר שהשירים שלו מתמצין מאליהם ליסוד הוי אומר זה קיר התחתון פי' למטה מהסיקרא והיא נעשית על קרן מערבית דרומית כדילפינן טעמא התם בההוא פירקא לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבונה חטאת היא מנחה היא וקרייה רחמנא חטאת כלומר חטאת העוף שהיא הבאה תחתיה לומר לך חטאת העוף כמנחה מה מנחה בקרן מערבית דרומית להגשתה אף חטאת העוף בקרן מערבית דרומית והגשה בחטאת העוף ליכא וכי איתקש להזאתה איתקש. ומנחה גופה מנא לן כדתניא בתורת כהנים זאת תורת המנחה הקרב אותה בני אהרן לפני ה' יכול במערב ת"ל אל פני המזבח [אי אל פני המזבח יכול] בדרום פי' שהכבש היה בדרום ומקום עלייתו הוא הפנים שלו שכל פנותיו דרך שם ת"ל לפני ה' הא כיצד מגישה בקרן מערבית דרומית ודיו אבל מליקתה בכ"מ במזבח כדי שתהא קרובה למקום הזאתה ומצוי דמה שלא יתפזר דם הנפש בעולת עוף מצה דם הראש ולא מצה דם הגוף פסולה שנאמר ונמצה דמו דם כולו ובחטאת העוף כתיב והזה מדם

עין משפט נר מצוה

א מיי' פ"ז מהלכות מעשר הלכה ג:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אומר שני וכו' ממה שנשתייר עשר מדות מפרש מן ק' למעשר ראשון וכו' למעשר שני ובשמו הס"ל וע"ב ר"ל לא שיפרש בדיוק רק בשמו שיקרא שם עליו:

מוסף רש"י

הלוקח יין. בערב שבת בין השמשות, כדתניא בתוספתא, וקדש עליו היום ואין לו מה לשתות בשבת ואין לו פנאי להפרש (ב"ק שם:). מבין הכותים. ופתם כותים לא מפרשי תרומה ואין לזה כלים להפרש לתוכן תרומה ומעשר (עירובין לו: וכעי"ז סוכה כג:)

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פ"ז מהלכות מעה"ק הלכה י:
ב ב מיי' שם פ"ה הל' ז:
ג ג מיי' שם פ"ו הל' כ:
ד ד מיי' שם פ"ה הל' ו:
ה ה מיי' פ"ג מהלכות פסולי המוקדשין הל' י:
ו ו מיי' פ"י מהלכות שגגות הלכה ב:
ז ז מיי' פי"ד מהלכות מעה"ק הלכה ד:
ח ח מיי' שם הלכה ה ופ"א שם הלכה ז:

פי' הרז"ה

פי' לרבינו זרחיהו הלוי ב"ר יצחק (הרז"ה) ז"ל *)

מ"א **חטאת** העוף. פי' החכם צריכה שתהא מליקתה במזבח כדי שתהא קרובה למקום הזאתה ומצוי דמה שלא יתפזר דם הנפש מקומה כדי שלא יתפזר דם הנפש אלא לאו שמע מינה דמליקתה אין קביעות מקום כלל ואפי' לכתחילה ולפזור דם הנפש לא חיישינן ואין קביעות מקום אלא להזאתה בלבד ואם היא שהוקשה להגשת מנחה ששתיהן טעונות מזבח אבל למליקת חטאת לא הצריך הכתוב מזבח ולפיכך אין לה קביעות מקום ודאמרינן מלקה בכל מקום במזבח כשרה לאו למימרא שהיא טעונה מזבח אלא רבותא קמ"ל שאע"פ ששעאה למעלה כעולת העוף כשרה משא"כ בעולת העוף שאם מלקה למטה כחטאת העוף פסולה משום שנאמר ומלק והקטיר. **עוד** פי' החכם מעצמה של חטאת

פירוש הרא"ש

א חטאת העוף נעשית למטה. פי' למטה מחוט הסיקרא שהיא בחלוי של גופה המזבח דכתיב והיתה הכשת עד חלי המזבח. ודרשו חכמים [זבחים נג ע"ב] הטורה נתנה (חליו [מחיקה] בין דמים העליונים

חטאת העוף נעשית למטה. כך דרש פ' קדשי קדשים (זבחים דף סד:) והנשאר בדם ימלה אל יסוד [ח] (קיר) המזבח שהשירים שלו מתמלין ליסוד וחזו קיר התחתון: **למטה.** למטה מחוט הסיקרא דכיון דאינה למעלה דכתיב יסוד יהיה למטה (למטה) מחוט הסיקרא שאין במזבח כי אם שני מקומות למעלה מחוט ולמטה מ] בחטאת בהמה למעלה בגופה של קרן ארבע מתנות על ארבע קרנות כדדרים פ"ק דזבחים (דף י:) : **עולת העוף** [י] למטה. כדדרים פרק קדשי קדשים (שם דף סה.) ומלק והקטיר ונמלה דמו מה הקטרה בראשו של מזבח אף מליקה בראשו של מזבח וכן דרש אף מיצוי בראשו של מזבח ואם תאמר מאי מיימי מהקטרה שאני הקטרה שאינה מעכבת ואין ללמוד מליקה מהקטרה שמליקה מעכבת וא"כ מאי קאמר לאחר כך אם שינה בזה ובזה פסול וי"ל דילפינן הכי כמו גבי הקטרה ששינה המקום הרי הוא כמו שלא הקטיר כך מליקה כששינה מקום הוי כמו שלא מלקו ואם לא מלקו פסול: ו) **חטאת בעולה ועולה בחטאת אפילו אחד ברבוא ומאה כולם.** דכתיב [ויקרא ה] אם לא תגיע ידו לשה כבשים ולקח את אשמו אשר חטא בו שתי תורים או שני בני יונה אחד לחטאת ואחד לעולה ואם לא תגיע ידו לשני תורים ולקח את קרבנו אשר חטא בו עשרון סולת לחטאת לא יצק עליו שמן ולא יתן עליו לבונה כי חטאת הוא ומנחה היא מנחה בקרן מערבית דרומית ומנחה בקרן מערבית דרומית ומנחה בקרן מערבית דרומית ומ